

Cargonomia

MAGYARORSZÁG

Összefoglaló az esetről

A Cargonomia három, Budapesten vagy annak közelében működő, szociális és környezettudatos kisvállalkozás már korábban is létező együttműködésének hivatalos formába öntése. A projekt partnerei a Cyclonomia Do it Yourself Kerékpáros Szociális Szövetkezet, a Zsámboki Biokert (biozöldség-gazdaság és fenntartható mezőgazdasági közösségi oktatóközpont), valamint a Kantaa (önszerveződő kerékpáros futárszolgálat). A Cargonomia és partnerei célja annak bemutatása, hogy a környezetbarát és méltányossági alapú partnerségek hogyan teremthetnek fenntartható és tartalmas közösségi szerepvállalási lehetőségeket.

Miért példa az energia állampolgárságra?

A Cargonomia a projektben részt vevő partnerek tevékenységei (fenntartható élelmiszertermelés, az alacsony karbon-kibocsátású közlekedési megoldások előmozdítása és a kerékpáros kompetenciák támogatása) közötti kapcsolódási pontot jelenti. Így a fenntarthatóság és a méltányos kereskedelem elvein alapulva a Cargonomia lehetővé teszi az energia állampolgárság holisztikus formáját azáltal, hogy a helyi termelők és a fogyasztói közösségek közötti közvetlen kereskedelem előmozdításával növeli a helyben előállított termékekhez való hozzáférést, és egy olyan közösséget hoz létre, amelynek középpontjában a helyi élelmiszer-forgalmazás áll.

HOLISZTIKUS

KOLLEKTÍV

Ez a projekt az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programjának támogatásával, a 101022492 számú támogatási szerződés keretében valósul meg.

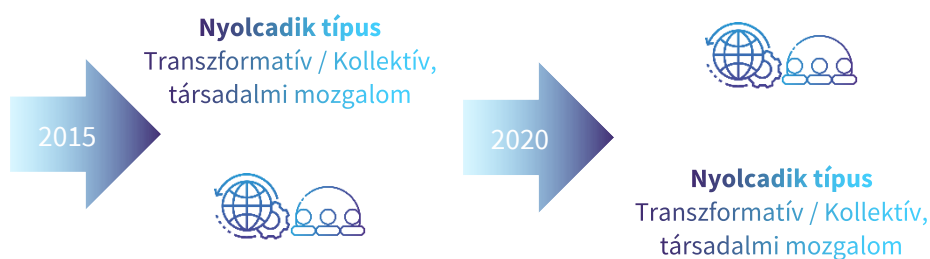
Célok

1. Olyan alacsony karbon-kibocsátású és fenntartható közlekedési megoldások alkalmazása és előmozdítása, amelyek konkrét alternatívát jelentenek a szokásos, profitorientált társadalmi és gazdasági rendszerek helyett;
2. Helyi bioélelmiszerek forgalmazása és a tudatos és fenntartható fogyasztás népszerűsítése;
3. Nyitott közösségi terek létrehozása, ahová az emberek besétálhatnak és beszélgethetnek, kapcsolatot teremthetnek egymással, amikor átveszik az élelmiszerdobozokat, valamint teherbicikliket bérelhetnek.

Esettörténet és tipológia

A Cargonomia olyan tevékenységek egyedülálló kombinációja, amelyeket a fenntarthatóbb társadalom és társadalmi-gazdasági rendszerek előmozdítása érdekében hoztak létre. A helyi élelmiszerek közvetlen forgalmazása és terjesztése mellett a Cargonomia a fenntartható városi közlekedési megoldások logisztikai központja, ahol a közösség tagjai kölcsönkérhetnek, bérelhetnek vagy vásárolhatnak helyben gyártott teherbicikliket. A Cargonomia egy nyílt felület a fenntartható átmenetre, a kapcsolatteremtésre és a nemnövekedésre összpontosító közösségi tevékenységre, lehetővé téve a lakosság számára a kollektív energia állampolgárságot, egyértelműen és kifejezetten transzformatív céllal.

Esettörténet

A módszertani
összefoglaló [ITT](#)
olvasható!

Első fázis: Létrehozás és elindulás, 2015 - 2020

A Cargonomia első öt éve zökkenőmentes volt: a kezdeményezők létrehozták a projektet, amely - ahogy az egyik társalapító fogalmazott - "organikusan fejlődött", és folyamatosan növekedett: a partnerszervezetek száma ebben az időszakban nőtt.

Az "üzleti modell" idővel változott: a kezdeményezés három szervezetet kapcsolt össze, amelyek a bioélelmiszer-termelésre, a teherbiclikre épülő fenntartható városi mobilitásra, valamint a kerékpárkészítésre és -javításra összpontosítottak.

	Egyéni			Kollektív	
	 Háztartás szintjén	 Szervezetbe ágyazott	 Nyilvános, társadalmi szintű	 Civil és hibrid közösségi kezdeményezések	 Társadalmi mozgalmak
 Első típus	Első típus	Harmadik típus	Ötödik típus	Hetedik típus	Kilencedik típus
 Transzformatív	Második típus	Negyedik típus	Hatodik típus	Nyolcadik típus	Tizedik típus

Fő ípus: Nyolcadik típus

Transzformatív / Kollektív, civil és hibrid közösségi kezdeményezés

Második fázis: A Covid járványtól a jelenbe és a jövőbe, 2020 -

A COVID-19 járvány miatt a projekt nagymértékben megváltozott: a legtöbb tevékenységet a városból, Budapestről vidékre (a Budapesttől 25 km-re fekvő Zsámbok községbe) helyezte át. A világjárvány idején az emberek a szabadban találkozhattak, de zárt térben nem. Emellett a járvány alatt a helyben termelt gyümölcsök és zöldségek eladása is megugrott (mert az emberek megváltoztatták szokásaikat, beleértve a vásárlást is). Mivel a korlátozásokat fokozatosan teljesen feloldották (legalábbis Magyarországon), és mivel a budapesti központnak szánt helyiségre vonatkozó szerződésük lejárt, a projekt tulajdonosai új hely után kezdtek nézni.

Ezzel a kereséssel párhuzamosan az ügy identitásválságba került a világjárvány által kiváltott különböző pszichológiai, gazdasági stb. változások miatt, valamint azért, mert sokan, akik szoros kapcsolatban álltak a Cargonomiával, elhagyták Magyarországot.

Ennek ellenére a Cargonomia számos folyamatban lévő, sikeres, többnyire uniós finanszírozású projektet folytat önkormányzatokkal és más szervezetekkel, pl. úgynevezett klímakerteket hoz létre és üzemeltet. Ezen túlmenően hangsúlyt helyeznek az oktatásra is, beleértve az organikus, alacsony technológiájú mezőgazdaságot és az építkezést, mivel a workshopokat vidéken is meg lehet tartani. A jövőben többet kívánnak reflektálni sikereikre és kudarcaikra, valamint többet kívánnak publikálni és tájékoztatni.

	Egyéni			Kollektív	
	 Háztartás szintjén	 Szervezetbe ágyazott	 Nyilvános, társadalmi szintű	 Civil és hibrid közösségi kezdeményezések	 Társadalmi mozgalmak
 Első típus	Első típus	Harmadik típus	Ötödik típus	Hetedik típus	Kilencedik típus
 Transzformatív	Második típus	Negyedik típus	Hatodik típus	Nyolcadik típus	Tizedik típus

Fő ípus: Nyolcadik típus

Transzformatív / Kollektív, civil és hibrid közösségi kezdeményezés

Az energia állampolgárság fenntarthatósági szempontjai

Az energiademokrácia nem kifejezett cél, de szükség van rá a Cargonomia céljainak eléréséhez, nevezetesen **egy olyan társadalom kiépítéséhez, amely független a profitorientált, piacközpontú gazdaságtól, és összhangban van a nemnövekedés (degrowth) mozgalom elképzelésével, amely nagyon erősen a részvételi demokrácián alapul.**

Demokratikus energiarendszer

A demokratikusabb energiarendszer kialakítása az eset egyik központi kérdése, és a jövőkép része

A Cargonomia működése nagyon demokratikus: a törzsgárda időről időre összeül, mindent alaposan megvitat, és közösen hoz döntéseket. A fő partnerekkel is jól együttműködnek, beszélgetnek és megvitatják velük a kérdéseket, de ők nem vesznek részt a döntéshozatali folyamatokban.

Az egyik társalapító elmondta, hogy anarchista, ökofeminista módon dolgoznak: ez inkább egymás provokálásával, a dolgok megkérdőjelezésével jár. A "konfliktusosság" (conflictuality) kifejezést is használta működési folyamatuk leírására.

Állampolgári kontroll

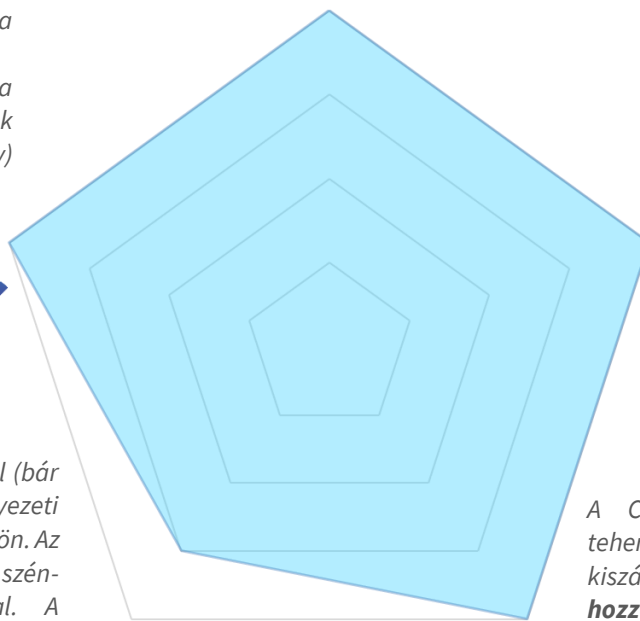
Az állampolgárok hatékony ellenőrzést gyakorolnak, és szavazataikat figyelembe kell venni

Az egész projekt részben a karbon-lábnym csökkentésére épül (bár nem csak a karbon-lábnym, hanem az összes káros környezeti hatására), de a karbon-lábnymot mint mutatót nem említik külön. Az egyik dokumentumban azonban megemlítik, hogy mennyi széndioxidot takarítanak meg a teherbicikli használatával. A nemnövekedés (degrowth) mozgalom kifejezetten azt állítja, hogy a bolygó véges erőforrásokkal rendelkezik, ezért nem alapozhatjuk életmódunkat a fogyasztásunk növelésére.

Karbonkibocsátási korlát

A karbonkibocsátási korlát explicit figyelembe vétele

A Cargonomia küldetése, hogy gyakorlati, oktatási és kutatási tevékenységeken keresztül hozzájáruljon a fenntartható átalakuláshoz egy társadalmi és környezeti szempontból is igazságos jövő felé, megkérdőjelezve a jelenleg uralkodó gazdasági paradigmát.

A Cargonomia mindenki számára nyitott, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és marginalizált emberekre. Például Zsámbokon roma embereket alkalmaznak, hogy segítsenek a föld megművelésében; vannak projektjeik autista emberekkel; és terveznek projekteket hátrányos helyzetű városrészek középiskoláival stb.

Egyenlőség és igazságosság

A részvétel teljes mértékben nyitott mindenki számára

A Cargonomia egyik fő tevékenysége az élelmiszerek szállítása teherbicikkel, amely **fenntartható, kibocsátásmentes szállítási mód.** A kiszállított **élelmiszerek a fenntarthatóságot is segítik, mivel hozzájárulnak a biológiai sokféleséghez, a helyben termelt bioélelmiszerek népszerűsítéséhez stb.** Ezenkívül a műhely, **ahol az emberek megjavíthatják saját kerékpárjaikat, az (önálló) javításon keresztül támogatja a fenntarthatóságot.** Azt is fontosnak tartják, hogy csak környezetbarát kerékpáralkatrészeket és -tartozékokat használjanak.

Környezeti fenntarthatóság

A környezeti fenntarthatóság központi kérdés, és a célmeghatározás során figyelembe veszik

Ez a projekt az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programjának támogatásával, a 101022492 számú támogatási szerződés keretében valósul meg.

További információ

facebook.com/cargonomia

instagram.com/cargonomia_budapest

www.cargonomia.hu

info@cargonomia.hu

Hivatkozások

- Az esetre vonatkozó információk az esetgazda honlapján (utolsó letöltés: 2023.03.31.):
 - <https://cargonomia.hu/hu>
 - <https://cargonomia.hu/urban-agroforestry-in-budapest>
- Gombos, M., & Párdi, P. (2016). Transition towards sustainability in Budapest through the case of a degrowth fueled social cooperative. Aalborg University: Aalborg, Denmark, 5-6.
- Kafkadesk Budapest Office (2019). Meet Cargonomia, the eco-friendly cooperative championing Degrowth in Budapest. URL: <https://kafkadesk.org/2019/10/01/meet-cargonomia-the-eco-friendly-cooperative-championing-degrowth-in-budapest> (utolsó letöltés: 30.09.2023)
- Lazányi, O. (2022). An Ecological Economics Inquiry into the Social and Solidarity Economy-Insights from an Action Research [védés előtt] (Doctoral dissertation, Budapesti Corvinus Egyetem).
- Interjúk a Cargonomia és a Zsámboki Biokert csapattagjaival
- Vadovics, E., Szöllőssy A., és Vadovics K. (2023). Introduction and Methodology for the EnergyPROSPECTS Detailed Case Summary Reports. EnergyPROSPECTS (PROactive Strategies and Policies for Energy Citizenship Transformation). Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10075408>

A képek forrása

<https://www.facebook.com/cargonomia>

Az esettanulmány szerzői

Feltérképezés és részletes esettanulmány:

Surányi Ráchel és Szöllőssy Anita, GreenDependent Intézet

Összefoglaló esetleírás:

Vadovics Kristóf, Vadovics Edina és Szöllőssy Anita, GreenDependent Intézet

Fordítás:

Mihály Edina, GreenDependent Intézet

A fordítás szakmai ellenőrzése:

Vadovics Edina, GreenDependent Intézet

Az EnergyPROSPECTS projekt konzorciuma

University of Galway (UoG)

University Road, H91 TK33, Galway, Írország

OLLSCOIL NA GAILLIMHE
UNIVERSITY OF GALWAY

Université libre de Bruxelles (ULB),

Avenue Franklin Roosevelt 50-1050, Bruxelles, Belgium

UNIVERSITÉ
LIBRE
DE BRUXELLES

GreenDependent Intézet (GDI),

2100 Gödöllő, Éva u. 4., Magyarország

Universiteit Maastricht (UM),

Minderbroedersberg 4-6, 6200 MD, Maastricht, Hollandia

Maastricht University

Applied Research and Communications Fund (ARC Fund),

Alexander Zhendov Street 5, 1113, Sofia, Bulgária

Notre Europe – Institut Jacques Delors (JDI),

18, rue de Londres 75009, Paris, Franciaország

University of Latvia (UL),

Raiņa bulvāris 19, LV-1586, Riga, Lettország

UNIVERSITY
OF LATVIA

Technische Universität Berlin (TUB),

Straße des 17. Juni 135, 10623, Berlin, Németország

Universidade da Coruña (UDC),

Rúa da Maestranza 9, 15001 A Coruña, Spanyolország

UNIVERSIDADE
DA CORUÑA

